

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК: 619:616.9

**ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ**

**Сонько М.П.¹, начальник управління здоров'я та благополуччя
тварин ДПСС**

Литвиненко В.М.², кандидат ветеринарних наук, доцент

*¹Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та
захисту споживачів*

*²Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

З метою підтримання контрольованої епізootичної ситуації в країні, охорони території держави від проникнення особливо небезпечних збудників хвороб, захисту тварин та населення Держпродспоживслужба проводить комплекс обов'язкових протиепізootичних заходів, спрямованих на недопущення занесення та поширення інфекційних захворювань, в першу чергу, спільних для тварин і людей.

В Україні ніколи не реєструвались такі інфекційні небезпечні хвороби, як чума великої і дрібної рогатої худоби, контагіозна плевропневмонія ВРХ, везикулярний стоматит, африканська чума коней, блутанг.

Ящур Україні реєструвався в 1988 році. З 1992 року в країні призупинена вакцинація проти ящуру. Основною стратегією контролю є недопущення завезення на території України сприйнятливих до ящуру тварин та продуктів з них з країн, територій які мають статус стосовно ящуру нижчий чим в Україні. Щорічно Україна підтверджує статус держави вільної без застосування вакцинації шляхом надання інформації про вжиті заходи контролю до Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (ОІЕ).

Ліквідована напружена ситуація з туберкульоз тварин. В Україні

залишається один неблагополучний пункт щодо цього туберкульозу великої рогатої худоби у Дніпропетровській області.

Лейкоз великої рогатої худоби контролюють шляхом проведення щорічних лабораторних досліджень в спеціалізованих і особистих селянських господарствах. Станом на 2022 рік в Україні залишається 10 неблагополучних пунктів по лейкозу.

Україна вільна від бруцельозу тварин. Останній випадок бруцельозу в Україні реєструвався в 2008 році. У країні проводяться планові серологічні дослідження сільськогосподарських тварин на бруцельоз.

Ситуація з сибірки в Україні контролюється завдяки обов'язковій вакцинації тварин, однак реєструються поодинокі прояви захворювання. Останній випадок зафіксований у 2021 році.

Випадків захворювання на заразний вузликовий дерматит ВРХ в Україні не зареєстровано. Контроль захворювання здійснюється шляхом обмеження ввезення на територію України живих тварин та продукції, яка може бути фактором передачі збудника з неблагополучних країн та проведення клінічного та лабораторного моніторингу.

Для контролю грипу птахів проводяться постійні моніторингові дослідження, передбачені Державним планом моніторингу інфекційних хвороб птиці на території України. За 2022 рік не зафіксовано жодного випадку.

Ньюкаслська хвороба в Україні не реєструється з 2006 року завдяки проведенню профілактичних щеплень в індивідуальних господарствах громадян та в спеціалізованих птахогосподарствах.

Стратегія боротьби зі сказом в Україні базується на виконанні комплексу антирабічних заходів, направлених на профілактику та ліквідацію сказу серед основних резервуарів даного захворювання і включає в себе: парентеральну вакцинацію домашніх тварин; пероральну вакцинацію диких м'ясоїдних; епізоотичний моніторинг.

Парентеральна імунізація включає обов'язкову імунізацію всього поголів'я собак на всій території країни, котів – в зонах стійкого неблагополуччя, сільськогосподарських тварин при спалахах захворювання.

У 2022 році зареєстровано 75 неблагополучних пунктів. Антирабічна пероральна вакцинація диких м'ясоїдних тварин із застосуванням авіатранспорту, проводилась по всій Україні. У 2022 році пероральна кампанія диких м'ясоїдних тварин проводитись не буде.

Класична чума свиней (КЧС) контролюється завдяки вакцинації поголів'я свиней. Останній випадок КЧС серед домашніх тварин зареєстрований в 1996 році.

Африканська чума свиней (АЧС). З 2012 року АЧС постійно реєструється в Україні як серед домашніх так і серед диких свиней. Боротьба з епізоотією проводиться на основі карантинних заходів. У 2022 році зареєстровано 7 неблагополучних станом на липень 2022 року залишається два неблагополучних пункти.

В умовах військового стану України управління здоров'я та благополуччя тварин Держпродспоживслужби та лікарі-епізоотологи на місцях ретельно

проводять планові та оперативні заходи з профілактики, локалізації та ліквідації інфекційних хвороб тварин.